

Від редактора-упорядника

Пропонований увазі читача збірник продовжує серію видань під назвою “Музична україністика: сучасний вимір”, започаткованих у відділі музикознавства Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Цей, третій випуск, присвячений пам’яті довголітнього співробітника відділу – лауреата мистецької Премії ім. М. В. Лисенка, композитора і музикознавця, доктора мистецтвознавства, професора Антона Івановича Мухи (1928–2008), котрий значним науковим і творчим доробком зробив вагомий внесок до розвитку української музичної культури, створив свою наукову школу вчених-музикознавців і до останніх днів життя був інтелектуалом-енциклопедистом, людиною надзвичайної доброти і високої професійної честі.

Тематичне коло збірника є досить широким і умовно поділяється на матеріали, що тим чи іншим чином дотичні до постаті А. Мухи, та інші, більш опосередковані. Також до розгляду залучено проблематику і теоретичного, і практичного характеру. Відкриває збірник стаття Б. Сюти (Київ), де висвітлюється біографія А. І. Мухи, характеризується його діяльність як композитора і педагога. До неї ж приєднуються мемуари М. Загайкевич і Б. Фільц (Київ) про колегу та спогади самого Антона Івановича про родину та педагога з композиції у Київській консерваторії М. Вілінського. Загалом доповнюють мистецьке обличчя А. Мухи додатки збірника, де вперше в повному обсязі представлено список його музичних творів, бібліографія його праць та літератури про нього, а також багато фотографій з родинного архіву. Своєрідним “перегуком часів” показова стаття О. Немкович (Київ), приурочена до 120-літнього ювілею М. Грінченка.

Рефлексія після прочитання монографії А. Мухи “Процес композиторської творчості” знайшла відбиток у статтях С. Шипа (Одеса), В. Грабовського (Дрогобич) та перекладі із польської фрагментів книги У. Еко “Відкритий твір”. Відштовхуючись від матеріалів довідника А. Мухи “Композитори України та української діаспори”, А. Калениченко (Київ) піднімає проблему дослідження творчості композиторів української діаспори. Теоретичний аспект показовий для статей О. Коменди (Луцьк), М. Давидова (Київ), де відповідно, ставиться на розгляд нове визначення жанру та термінологічна система теорії виконавської майстерності. Практичні питання побутування стилю (імпресіонізм, символізм) у галузі фортепіанної музики висвітлюються у статтях О. Кушнірук (Київ) та О. Ковальської-Фрайт (Дрогобич). У матеріалі О. Зінкевич (Київ) розглянуто особливості драматургії маловідомої камерної опери В. Зубицького “Палата № 6”. Спостереження стильових нашарувань та їх ролі у тексті “Маленької симфонії” – новому творі уродженця Харкова А. Любченка – містяться у нарисі М. Калашник (Харків). Жанрові риси концерту для мідних духових інструментів на прикладі творчості українських композиторів простежено у статті І. Палійчук (Івано-Франківськ). Пошуковістю позначена тематика розвідки молодого дослідника О. Бойка (Київ) – про діяльність київських вокально-інструментальних ансамблів. Цікавими читачам стануть відомості про кримсько-татарську музику (Г. Мамбетова, Сімферополь), концертне життя Єлисаветграда поч. 20-го ст. (М. Долгіх, Кіровоград) та про міжнародні зв’язки українських виконавців на духових інструментах у матеріалі В. Посвалюка (Київ).

Сподіваюся, що третій випуск стане належним пошануванням наукової і творчої діяльності А. І. Мухи й приверне до піднятої у ньому проблематики увагу музикознавців, педагогів, студентів музичних вузів та училищ, осіб, котрі цікавляться питаннями музичної культури.